Στις 14/27 Μαρτίου, τα πρώτα ανταρτικά ελληνικά σώματα περνούν τα ελληνοτουρκικά σύνορα και αρχίζουν οι πρώτες αψιμαχίες. Ο δε διάδοχος Κωνσταντίνος ο οποίος είχε διορισθεί αρχιστράτηγος αναχωρεί για τη Λάρισα. Επίσης άλλα οργανωμένα από την Εθνική Εταιρεία στα οποία υπάρχουν και Ιταλοί εθελοντές υπό τον Cipriani εισβάλλουν στα τουρκικά εδάφη στις 27 Μαρτίου / 9 Απριλίου.

Ο σουλτάνος Αδούλ Χαμίτ προκειμένου να εξασφαλίσει την ουδετερότητα των Βουλγάρων και των Σέρβων στην ελληνική διένεξη προχωρεί σε θρησκευτικές, εμπορικές και εκπαιδευτικές παραχωρήσεις προς αυτούς και στη συνέχεια κηρύσσει τον πόλεμο. Στις 4/17 Απριλίου 1897 η τουρκική κυβέρνηση αποφασίζει να διακόψει τις ελληνοτουρκικές σχέσεις και να ανακαλέσει τον Τούρκο πρεσβευτή στην Αθήνα, ενώ συγχρόνως διατάζει τον Ετέμ πασά να προχωρήσει εναντίον της Λάρισας.

Οι Τούρκοι διάλεξαν τα στενά της Μελούνας για να εισβάλλουν στο Θεσσαλικό κάμπο. Ο ελληνικός στρατός ο οποίος ήταν διασκορπισμένος σε όλη τη μεθοριακή γραμμή δεν άντεξε στην πίεση και άρχισε να υποχωρεί παρά την απόφαση του διαδόχου να στείλει εκεί βοηθητικές δυνάμεις.

Στις 12/24 Απριλίου οι Τούρκοι αποφασίζουν να προωθηθούν προς τη Λάρισα. Ο διάδοχος αποφασίζει την εγκατάλειψη της πόλης και την οπισθοχώρηση μέχρι τα Φάρσαλα τα οποία κρίνει σαν καλλίτερη θέση για μάχη. Η υποχώρηση προς τα Φάρσαλα γίνεται με αταξία και τα ελληνικά στρατεύματα αφήνουν στη Λάρισα όπλα και πυροβόλα τα οποία βρίσκουν οι Τούρκοι την επομένη που εισέρχονται στην πόλη.

Από τα Φάρσαλα ο Κωνσταντίνος διατάζει την τρίτη μεραρχία επικεφαλής της οποίας ήταν ο Κ. Σμολένσκης να προωθηθεί μέχρι το Βελεστίνο προκειμένου να καλύψει το Βόλο. Ο Σμολένσκης στο δρόμο προς το Βελεστίνο συγκρούεται με μικρά τουρκικά αποσπάσματα τα οποία απωθεί με επιτυχία.

Στις 17/29 Απριλίου τουρκικά στρατεύματα επιτίθενται εναντίον των ελληνικών θέσεων στο Βελεστίνο. Ο ελληνικός στρατός καταφέρνει να αποκρούσει με επιτυχία την τουρκική πίεση.

Στις 19 Απριλίου / 1 Μαΐου μπροστά στην κατάσταση που έχει δημιουργηθεί αντικαθίσταται η κυβέρνηση του Θ. Δηλιγιάννη με άλλη υπό τον πολεμοχαρή Δημ. Ράλλη. Ο νέος πρωθυπουργός υπόσχεται την αναδιοργάνωση του στρατού και την αποστολή δύο υπουργών στα Φάρσαλα για την άμεση αντίληψη της κατάστασης. Στη συνέχεια ζητάει την επ' αόριστο διακοπή της Βουλή.

Στις 23 Απριλίου / 5 Μαΐου ισχυρά τουρκικά αποσπάσματα επιτίθενται εναντίον των ελληνικών στο Βελεστίνο και τα τρέπουν σε φυγή. Ο Σμολένσκη αναγκάζεται να υποχωρήσει από το Βελεστίνο στον Αλμυρό και τα κυρίως ελληνικά στρατεύματα από τα Φάρσαλα στο Δομοκό. Έτσι όχι μόνο ο Βόλος αλλά όλη η Θεσσαλία έχει καταληφθεί από τα τουρκικά στρατεύματα.

Μπροστά στη νέα κατάσταση που έχει δημιουργηθεί, η ελληνική κυβέρνηση προκειμένου να σταματήσει τις εχθροπραξίες, προχωράει με τον υπουργό Εξωτερικών σε δηλώσεις προς τους πρεσβευτές των Μ. Δυνάμεων με τις οποίες αποδέχεται την ανάκληση των ελληνικών στρατευμάτων από την Κρήτη και την αποδοχή της αυτομίας της. Οι προσπάθειες ειρήνευσης αποτυγχάνουν μπροστά στην εμμονή των Γερμανών. Τελικά ο βασιλιάς Γεώργιος αποδέχεται τους όρους του Κάιζερ και γίνεται ανακωχή.